

XIXE BLIBOA BE GBEFANDEDE SO AMEBUSEWO ALOGODOEJSEWO DTI

DKOJENYA

Ke e nyi be jesinana agbeto xomeviwo kpata le woabe nujonunyinyi ku le woabe godoejisio alo amebusewo be gbeseme madevide le eme ye nyi ku Fafa alo tujanyi le xixea me a;

Ke e nyi be amebusewo, gedojisewo majesi kudo woabe makanmana woe donna gbélón be hunyra wonawo kawoe zinzinna agbeto be cicinya va a, eye ne agbeto b'a vò le nupòpò pò ku nujixase me a, ke e nyi be vonvón soyi kume ngba le e ji o a yeguti wo degbefan só xixe búguku me be jòjò ke la nò sigbe jíjí wuta jijiwo kpata le amegbetwo be jijiwe me a;

Ke e nyi be e le vevede be dodo tòxè dèwo la nò xò akpo ne amebuse kea woa, godojise kea woa, ne ngba va nyi be ke e jo va gloe kpatatda, agbeto la jeagla, la fongu do nukegutia hunyra so do lannuwowome ku amejizinzin jo va wugan, jo va flaa, jo va glo a;

Ke e nyi be enu tajitò ba nyi be wo do la de nsen abokame ne dukanwo le xlonnyinyi be ka ke le woa dome a;

Ke e nyi be le gonme dōse a me a dukan blaḡoduwo b'amehawo gbigbo le tē, le zingbe do e ji le woabe jixase so nujjase tajitōwo ke kuḡo agbeto nti, le yebe nūjónún yinyi kudo yeb'asixaxo me, le de gblón ku kanḡoji be yewoa wo ye amesia be nkyoyi le jijèjè me a la zón do e ji kpe. Eye yewoa na ye agbenana dphwin be wonawo la se axwe le vosinano gande me le amebusewo be gbesae me le nsuwo ku nyonuwo dome a;

Ke e nyi be acekpadu kewoe nyi bobba bo viwo dota ame be asi le` mea, yewo la xò aloḡpe dukan blá dḡoduwo be habobba, ne xixe bliboa ba setonu tūtútú ne amebusewo ku gonmedose be vōsinano a;

Ke e nyi be gbongbo dekanukume dodo ne godojisewo, amebusewo ku vōsinano keawo ye la nyi kpenkpen ke wuta ne woa tengu so wò tadoeme a blibo a,

Amesia be takpeke le degblón aléké be gbefandede xixe bliboato so amebusewo, godojisewo nti; sigbe flinmócici dekanuku ke ji amehawo kpata la yi tóasi aleabe ame deḡpekepe ame ku haboba be tòtòwo ne nyi be woa légbefan kea do tame gasiagame eye wo la nò dovevénú tó nufyofyo ku henhen nyawo, kewoe la vlunka ne esi ke do la nò aléké be sewo ku vosinonowo nti, eye le blewu denyigban ku xixe blibo be dḡodowo la na ye amehawo ku acekpaduwo la jesii eye woa zaen pepepe; neneake be do la nyi ne dukan kewoe le woab'acekpakpa alo woabe nsen gonme a yegu.

Gbetakui cucugboan (1)

Agbetowo kpata le jijimea, do vosinano, nyi gbéséméwó le nujonunnyi ku godoejisewo, amebusewo me. Tagbo le woa si, eye wonawo sadoda woanonowo gboa la nyi nóvisilélé.

Gbetakui evegboan (2)

Ame deḡpekepe ame tengu so godoejise, amebuse ku vōsinónó kea wo sigbe enú kewoe nyi é tò nene le gbefandede kea me le voklan deḡpe mado e me, vevede so agbaze ke le mia ntia, gbè ke lè kónú na mia, asu alo asi nyinyi le jijime, sēsen, ame gutò be gonmedede le politiki alo dunya gbongbon gblame, alo amegutó gonmedede deḡpekepe kewoe la kuḡo amegutó be du, alo ke kuḡo amehawo be nyanwo nti.

Neneake wo ma dojesi amede nti so kuḡo yebe du be politiki aloḡpade, kojosewo alo sokuḡo wekea be sewo nti o; nene be du ke me be soa, tengu ma nyi abloḡedu, kpótò le duḡe b'ace gonme alo ke ji wo mu de alo ke ji wo mu de alo le kenḡeḡe ne ba zan dḡokwesinano b'ace o.

Gbetakui tongboan (3)

Ame deḡpekepe ame, alo ame deka-deka de gbe la nò agbe, la vò eye yeametia la kpogome le amejikpoko me.

Gbetakui enegboan (4)

Amede mu do la nyi kluvi alo kannumo o, kluvi alo kannumo alo agbeto so doajo be nū gún le noname alo aloḡpa deḡpekepe me.

Gbetakui atongoan (5)

Wo mu do la nyama amede be ntılan le jizinzin me alo le vevesese dona ame dona ame le hunyra ke mu je ne agbeto o, alo ke la dovloe alo la de kpota.

Gbetakui adengboan (6)

Amedeḡpekepe ame le afisiafia do ace do yeb'amenyinyi so zonde sea ji.

Gbetakui adrengboan (7)

Amesia nyi gbesae le sea be nko eye le voklan ma do e me a, wo dḡobe ne esea b'amejikpoko. Amesiame dḡobe dekanukume le sea b'amejikpoko so kuḡo amedeḡpotó ke la nyi afotugukume ne gbefandede kea kuḡo gejiji deḡpekepe ke la kuḡo amedeḡpa a nti.

Gbetakui enyigboan (8)

Ame deḡpekepe dḡobe la tūtú duame be nyasopewo, kewoe do ace do wona alo noname kewoe la tuafogukume ne aléké be gbefandede so amebuse gunmekpetowo nti ke ji gonmesea alo esea d'alo do a.

Gbetakui asideḡboan (9)

Wo mu dḡobe la lé amedeti kponu o, la doete alo la hen egutú do ametupe alo a detó le yebe dume a soyi dūhú me o.

Gbetakui ewogboan (10)

Ame deḡpekepe ame dḡobe le gbesae bliboa me, ne ba na woa se nuke jò do e jia, le agbanugba kudo alée be do la nyi tūtútúa le vosi kojodope ke kpase ne e dḡkwea eye le amede ji ma do mea, la sò ne amea be godoejisewo ku dodo ziamé ji ke jea, alo ne anukwa ke le nya ke wo so dote le doe hwe me a.

Gbetakui woḡekagboan (11)

Ame deḡpeḡpekepe ame kenuti wo so nya do soe do hwe me a, le sigbe ame ke mu kpo jeago o nene kaka vana gakeme ye agbanugba be kojo le ame fuwo be nko eye jengu kaa wo la cón nyaxoḡameta b'a kpa kewoe le vevede ne ame a, la deefyo be e jeago.

Wo ma dohwe amede ne e nyi be ne e nyi be gakeme be le wò wonade alo denḡde le ede jia ese ese ke tengu po ame do nene be wonawo nti a mu le yebe dume alo nyi dusidu tò o. Neneake wo mu do la nae tódondón sowugan ke je ne agaa o.

Gbetakui woevegboan (12)

Amedeḡpe mu do la so akpasensen yi donú amede b'agbenya ke kan yedeno o, yebe xome ku yeb'axwe be nyawo, yeb'anedohomawo, aolo a wò nude a so gble yebe nyiko ku yebe nyidiḡi o. Amesiame dḡobe la byo so asea gbo ne ba kpo e ji do wona keawo nti.

Gbetakui woetongoan (13)

Amesiame dḡobe la dīsa le vosime eye ba like do afike jroe a le ye b'acekpadu me.

Ame deḡpekepe ame dḡobe la jó le du deḡpeḡpedu me, yegutò be dua can le eme; eye e la gba trova e me.

Gbetakui woenegboan (14)

Ne e nyi be wo tin amede yome a, e dḡobe la yi ji afike la nyi siwlaḡe ne eye e la kpo nene monú le du buwo can me

Vaa ne nyi be le nyawo me e ze be ame a jeago gande do yebe dua, ma tengu byo siwlaḡe b'amējikpōkpō o, neneake ne e gba wò wona dēwo kewoe mu zandḡo dukan blaḡoduwo be dḡodowo ji o.

Gbetakui woetongoan (15)

Amedeḡpekepe ame dḡobe la nyi duḡemetò.

Wo mu do la so akpasensen la de dumevinyinyi b'akpa le amede nti alo agbe be ma dḡlii a byo du ke tò jroe a o.

Gbetakui woadengboan (16)

Nɛ ɲsu alo nyɔnu ɔɔ vijipea, wo ɔɔɔbe la ɔɔsrɔn a dogbe la ɔɔsrɔn a doxome eye nuɔɔ ma tɔmɔ na wo sɔ kudo agbeze be klenklen, duɔɔmɔ nyinyi, alo sɛnsɛn be nyawo ɲti o. Wo ɔɔ aɔɔ ɔɔkanjukume le woab'agbejukekewo mɛ sɔ doasi na gokeme wo la gbe woanɔnɔ wo a.

Srɔnsrɔndɔɔɔa mu ɔɔ la nyi wɔwɔ nɛ le vosi mɛa ejro mu so srɔndɔɔtɔwo ɲto gbo o.

Srɔndɔɔɔ nyi nɔ zɔndɔ xixea be ɔɔɔɔwo ji, eye be gba nyi adokpe nɛ amɛha; ɛ ɔɔɔbe nɛ amɛha ku acekpadaa ba kpɔ e ji, a lebe nɛ.

Gbetakui woedrengoan (17)

Amedɔɔɔɔɔɔ mɛ nɛ e nyi yedekano oo, alo le habobo, alo le ha dododɔ mɛ a, ɔɔɔbe ɛnu nyi amɛtɔ ji.

Wo mu ɔɔ la sɔ akpasensen a a tsriamɔɔ enu ke nyi ɛ tɔa o.

Gbetakui woenyigoan (18)

Ame ɔɔɔɔɔɔ mɛ ɔɔɔbe la vɔ le susundɔɔ mɛ, le yebe cicinya ku sɛnsɛn b'acɛ a ye le naɛ egbe be e gba tɛɲu ɔɔli sɛnsɛn alo kan kɔn ɔɔ enu ji, e tɛɲu wɔ nɛnɛa yedekano, alo le haboboɔɔ mɛ, le agbanugba le agun'a be ɲko alo le kɔɔɔ mɛ, soto nufyɔfyɔ, wɔna wo, ku sɛnsɛn be konuwoji.

Gbetakui woasidekegoan (19)

Ame ɔɔɔɔɔɔ mɛ ɔɔ ɔɔ aɔɔ ɔɔ vosi be susun kudo nyadɔɔɔɔnwo ji; ɛɲwa ye na ye wo mu ɔɔ la donjuklen nɛ ɔɔ susun kewo be ɔɔsɛa ɲti o, alo la ji trɔ lɛguku ɔɔ woa ɲti, alo a fufu wo to nya kakan b'alo ɔɔɔɔɔ mɛ sɔ je ye be dua be lipowo godɔ.

Gbetakui ewigoan (20)

Ame ɔɔɔɔɔɔ mɛ ɔɔɔbe la wɔ bobo alo a dogbe fafawo le vosi mɛ.

Wo mu ɔɔ la zin amɛ ji be nɛ nɔ boboɔ mɛ o.

Gbetakui wevɔɔɔɔɔɔ (21)

Ame ɔɔɔɔɔɔ mɛ ɔɔɔbe la zeta, la kenu do kewo kan hahoa yebe dume, ye ametia ɲto tɛɲu wɔ nɛnɛa, alo amɛɛwo be can le vosi mɛ a, la wɔɛ do e tepe.

Ame ɔɔɔɔɔɔ mɛ le sɔsɔɛ nyinyi be ɔɔɔɔwo mɛa ɔɔɔbe la wɔ fyɔɔ le yebe dume.

Amɛhawo be jro ye le nyi adokpe nɛ fyɔhawo b'acekpakpa. Nɛnɛa be jro la ze le akɔdada a sɔ can amɛ sigbe aleke be jea, eye wo ɔɔ la nɔ trawɛ hwenuhwenu soto amɛ sɔ yebe gbe na amɛ ke jroe a le wlawlamɛ le haho b'akɔdada mɛ alo sɔ zɔndɔ ɔɔɔɔ buwo ji kewoe la na vovo nɛ akɔa dada.

Gbetakui wivovegoan (22)

Ame ɔɔɔɔɔɔ mɛ ke gbe nyi hamevia ɔɔɔbe nɛ wɔ kpɔ eji, a lebe n'ɛ. Nɛnɛ be belelena amɛ la kpɔ gome le eci be monuwo mɛ, hamevi be hyanwo kudo kewo kpata la na yebe ɲkɔyi yi le agbe mɛ.

Gbetakui wivɔtangoan (23)

Ame ɔɔɔɔɔɔ mɛ ɔɔɔbe nɛ edɔ, eye e la sɔ e ke jroe a le ɔɔɔɔ sɔɔbe ke je amɛ ɲkume eye wo ɔɔ la kɔɔɔkuvɛ ɔɔ e ɲti nɛ ɲgba ci dɔɔɔ male asi tɔ o.

Le amɛ ma ɔɔ kpɔtɔ mɛa, amɛsɛamɛ ɔɔɔbe la xɔ eci ke je nɛ edɔ ke be le wo.

Ame ke le wɔ dɔa ɔɔ la ɔɔ eci ke sɔɔbe gba je amɛ ɲkume, ke la na na agbenɔnɔ adodoe yɛɲuto ku yebe xomea eye ɔɔɔɔ buwo kewoe la lɛɲukuvɛ ɔɔ e ji kpɔkpɔ le le domea can tɛɲu can akpa n'ɛ.

Ame ɔɔɔɔɔɔ mɛ ɔɔɔbe la nɔ ku dɔwɔtɔ buwo sɔna dɔwɔtɔwo be gbewo gbewo ɔɔɔɔ eye e gba tɛɲu da ku dɔwɔtɔ be gbe buwo a sɔ hwlen yeb'alewo gan.

Gbetakui wivɔ-ɛnɛgoan (24)

Ame ɔɔɔɔɔɔ mɛ ɔɔɔbe nɛ gbɔɔɔn ku enu kewo ɔɔna ɲmɛ jaka; wo ma na ye dɔwɔgame la wugan ale be jea e, eye hwenu-hwenua, wo ɔɔ la nɔ na gbɔɔɔn b'azan kewoe la ɔɔ fɛntu.

Gbetakui wivɔatangoan (25)

Ame ɔɔɔɔɔɔ mɛ ɔɔɔbe nɛ ke je n'ɛ le ci gomea nɛ ba sɔ hwlen yebe lanmesen, yɛɲuto ku yebe xomea be tujenyi, vevɔɔɔa muɔɔɔɔ, awu ku avɔwo, axwe alo xɔ ke mɛ wo tɛɲu nɔ, amɛ ji kpɔkpɔ le dɔɔɔ pɛwo kudo nu kewo kɛɲu je nɛ amɛha; e ɔɔɔbe nɛ ɲkulɛlɛ ɔɔɛamɛtia ɲti le edɔ ku sinsin mɛ, nɛ yebe ɲtilan b'akpaɔɔwo gundua, nɛ e va trɔ ahosi alo dɔɔɔ-mansɔtɔ alo nɔ kewo kɛɲu na n'ɛ be ɔɔna a.

Nyɔnu be vijihwenuwo, vifenmenɔnɔ wɔ ɔɔɔbe nɛ alɔɔo ku amɛjikpɔkpɔ tɔxɛ ɔɔwo. ɔɔvi ɔɔɔɔɔɔ ɔɔvi ke wo ji le srɔndɔɔɔ mɛ alo le srɔnmɔɔ mɛa ɔɔɔbe nɛ ɲku le ɔɔ amɛ ɲti ɔɔka ɲkume.

Gbetakui wivɔadengoan (26)

Amɛsɛamɛ ɔɔɔbe nɛ nɛnɛn ku sukulu be nyawo. Gɔnmɛje-sukuluwo yi yi mu ɔɔ gentɔ o. Nufyɔamɛ le gɔnmɛjesukuluwo nyi nu zin amɛ ji. Wo la na ye dɔkpɔa pe sukuluwo la keke tɔ, a gbɔn ɔɔ dua mɛ.

Wo la na mɔ nɛ nufyɔfyɔ le sukulu ganwo la nyi ke je nɛ amɛa sɔ zɔndɔ nyɔnyɔ ɲti.

Nufyɔfyɔ ɔɔ la xɔ dɔ sɔ agbɔtɔ be vɔn viɔn bliboa ɲti, la do ka abɔ-kamɛ nɛ esi nana amɛbusewo ku vosiwo. E ɔɔ la na ye nugɔnmɛ sese, agɔ sɔ kɛ amɛ ku xlonkadodo la nɔ kotawo kpata ku sɛnsɛnwo kpata dome eye e la gba na dukɔn blaɔɔɔduwo be wɔnawo ɲkɔyi yi nɛ fafa ba nɔ anyi.

Gbetakui wivɔadrengoan (27)

Ame ɔɔɔɔɔɔ mɛ ɔɔɔbe le vosi mɛ, a do nɔ ɛnu kewo kan amɛha b'agbea le dɛkɔnuwo ku kamɛtɛtɛ be mɔwo nɔ eye e ɔɔ la sɛvivi le aɔaɲuɔɔwo ku nugɔnmɛjiji be ɲkɔyi yi ɲti.

Ame ɔɔɔɔɔɔ mɛ ɔɔɔbe nɛ woa kpɔ yeb'alewo ji, le hadomɛ b'agbe mɛ alo enu kewo kpata nyi e tɔ le nugɔnmɛjiji ku nɲɔɲlowo mɛ.

Gbetakui wivɔenyigoan (28)

Ame ɔɔɔɔɔɔ mɛ ɔɔɔbe la wɔ ye la yebe dume, le wekɛ bliboa mɛa amɛbusewo ku vosinɔnɔ wo be zanzawo la zɔn ɔɔ e ji tɔtɔtɔ.

Gbetakui wivɔasidekegoan (29)

Ame ɔɔɔɔɔɔ mɛ ɔɔ dɔ la wɔ nɛ amɛha ke nɛ vosi be ɲkɔyi yi bliboa tɛɲu nɔ nɛ ye ametia.

Le zanzanwo nɛ vivisesewo le abusewo ku vosiwo mɛ a wo ma do lipo ɔɔ tɔvɔ nɛ eke sese a ɔɔɔɔ anyi a sɔ ɔɔkpe jesinana ku esi nɛ godɔɔɔjisɛsɛwo ku vosiwo ji, alea be wo wɔ ɔɔ ɔɔɔɔ zin amɛ ji so agbenɔnɔ ɔɔnwin, ɔɔɔɔ sɔɔbe le ha dome, ku tujeanyi bliboa le amɛsɛa be ha mɛ.

Wo ma zan aleke be vosinɔnɔ a so je ga godɔ dukɔn blaɔɔɔduwo be dodowo o.

Gbetakui gbangoan (30)

Nɔnɔmɛ alo wɔna ɔɔɔɔɔɔ mu ɔɔ la na ye gbɛfandɔɔ kea la zɛ sigbe acekpadu ɔɔ ye sɔɔ ɔɔtɛ nɛnɛ, alo na gbe amɛɔɔ, haboboɔɔ be ba wɔ wɔnaɔɔ ke la hen nu gble le amɛbusewo ku vosinɔnɔ kewo ɲ wo po nupo so a o.